

EESTI OMAVALITSUSLIITUDE KOOSTÖÖKOGU

Eesti Linnade Liit - Eesti Maaomavalitsuste Liit

EMOL, Tallinn, Tatari 23/25
17. aprill 2007 a.

Algus kell 12:00
Lõpp kell 14:00

Koosoleku juhataja : Kurmet Mürsepp
Protokollija : Kaimo Käärman

Osa võtsid:

Eesti Linnade Liidust (ELL)	Angelika Kallakmaa-Kapsta, Kersti Sarapuu, Martin Schwindt, Külli Lust
Eesti Maaomavalitsuste Liidust (EMOL)	Kurmet Mürsepp, Ülle Erman, Jüri Landberg, Uno Silberg

Kutsutud:

Märt Moll, Toomas Välimäe – EMOL rahanduse töörühmast;
Jüri Võigemast, Orm Valtson, Ille Allsaar, Tiit Kirss, Kaimo Käärman – ELL büroo.

Omaavalitsusliitude Koostöökogu ja Koostöökogu rahanduse töörühma ühine koosolek

Otsustati kinnitada järgmine päevakord:

1. **Omaavalitsusliitude Koostöökogu ettepanekud 2008 aasta Vabariigi Valitsuse ministriumidevahelise komisjoni ja Omaavalitsusliitude Koostöökogu delegatsiooni eelarveläbirääkimisteks.**
2. **Omaavalitsusliitude Koostöökogu ettepanekud 2008 aasta Vabariigi Valitsuse ministriumidevahelise komisjoni ja Omaavalitsusliitude Koostöökogu delegatsiooni eelarveläbirääkimiste põhimõtete ja töökorra osas.**
3. **Valitsusliidu programm aastateks 2007-2011**

1. Omaavalitsusliitude Koostöökogu ettepanekud 2008 aasta Vabariigi Valitsuse ministriumidevahelise komisjoni ja Omaavalitsusliitude Koostöökogu delegatsiooni eelarveläbirääkimisteks.

Kurmet Mürsepp ja Jüri Võigemast tutvustavad lühidalt EMOL-i ja ELL-i üldist arusaama sellest, milline see dokument peaks olema. Koosolekul osalejatel oli ees koondtabel liitude ettepanekutega läbirääkimisteks.

Koosolekul lepidi kokku alljärgnevas tekstis:

Omaavalitsusliitude Koostöökogu seisukohad RES 2008 - 2010 ja RE 2008 kohta

I Läbirääkimiste lähtealused

Põhiseadus

§ 154. Kõiki kohaliku elu küsimusi otsustavad ja korraldavad kohalikud omavalitsused, kes tegutsevad seaduste alusel iseseisvalt. Kohalikule omavalitsusele võib panna kohustusi ainult seaduse alusel või kokkuleppel kohaliku omavalitsusega. Seadusega kohalikule omavalitsusele pandud riiklike kohustustega seotud kulud kaetakse riigieelarvest.

§ 157. Kohalikul omavalitsusel on iseseisev eelarve, mille kujundamise alused ja korra sätestab seadus.

Riigieelarve seadus

§9. Riigieelarve suhted kohalike omavalitsusüksuste eelarvetega

(1) Seadusega kohaliku omavalitsuse üksusele pandud riiklike kohustustega seotud kulud kaetakse eraldistega riigieelarvest.

(2) Riigieelarvest tehakse eraldisi kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse:

1) eelarvete tasandusfondi kaudu;

2) sihtotstarbeliste eraldistena.

(3) Eelarvete tasandusfondi suurus riigieelarve eelnõus ja eelarvete tasandusfondi jaotus määratakse kindlaks kohaliku omavalitsuse üksuste ja kohalike omavalitsuste liitude volitatud esindajate ja Vabariigi Valitsuse esindajate vahelise kokkuleppe alusel. Kui kokkulepet ei saavutata, otsustab eelarvete tasandusfondi suuruse riigieelarve eelnõus ja selle jaotuse Vabariigi Valitsus ning esitab lahkarmused eelarve eelnõu seletuskirjas Riigikogule. Tasandusfondi suurus ja selle jaotamise põhimõtted sätestatakse riigieelarves.

Vabariigi Valitsuse ministeeriumidevahelise komisjoni ja Omavalitsusliitude Koostöökogu delegatsiooni läbirääkimised 2007 a. riigieelarve osas lõpp-protokoll.

II Eesmärk

KOV otsustusõiguse ja vastutuse suurendamine, kohaliku omavalitsuse poolt osutatavate avalike teenuste kättesaadavuse parandamine ja kvaliteedi tõstmine.

Selleks peame vajalikuks:

1. Kindlustada omavalitsustele stabiilne, seaduste alusel kujunev tulubaas, mis katab neile seadustega ja seaduste alusel pandud ülesannete täitmiseks vajalikud kulud ja võimaldab teha kohalikuks arenguks vajalikke investeeringuid ja tagab jätkusuutliku arengu.

2. Läbirääkimisi olemuselt omavalitsuslike funktsioonide kohalikele omavalitsustele üleandmise küsimustes eesmärgiga suurendada omavalitsuste otsustusõigust ja vastutust. Riigieelarvelised vahendid peavad katma kohalikele omavalitsustele üleantavate funktsioonide maksumuse, kaasa arvatud funktsiooni täitmisega kaasnevad administreerimiskulud.

3. Üleantavad vahendid peavad olema vastavuses kohalikele omavalitsustele üleantavate funktsioonide maksumusega.

4. Järgida põhimõtet, mille kohaselt keskvalitsuse ja omavalitsusüksuste vaheliste funktsioonide jaotuse samaks jäämisel ei vähene järgnevatel perioodidel ka omavalitsusüksuste tulude osakaal valitsussektori siseselt.

5. Taotleda riigi poolt osutatavate teenuste tagamist mahus, mis tagab teenuse kättesaadavuse ja kvaliteedi ning ei loo täiendavat survet kohalike omavalitsuste eelarvetele (politsei, päästeteenistus, esmatasandi arstiabi jne.).

6. Kajastada riigieelarve strateegias kohalike omavalitsuste tulubaasi arenguga seonduv informatsioon, et tagada omavalitsustele eelarvete planeerimisel täiendav stabiilsus ning tuua eraldi välja ministeeriumite haldusalade tegevusvaldkondade meetmete maksumuste raames riigieelarvest kohalikele eelarvetele suunatavate vahendite mahud.

EMOL (M.Moll formuleerib veel ühe punkti maksude ja tasude laekumise analüüsiks.

III Taotlused 2008. aastaks

1. Kohalike omavalitsuste tulude osas:

1.1. Näha ette omavalitsuste eelarvetesse laekuva üksikisiku tulumaksu osa suurendamine mitte vähem kui 1,0 protsendi võrra, sh

1.1.1 käesolevaks ajaks jõustunud õigusaktidega kohalikele omavalitsustele lisandunud kuid tulubaasiga katmata kohustuste osaliseks täitmiseks 0,6 protsendipunkti ning

1.1.2 kohaliku infrastruktuuri põhivara kulumi korvamiseks ja investeringuvajaduste osaliseks katmiseks 0,4 protsendipunkti.

1.2. Näha riigieelarves ette tasandusfondi "k" valemiga omavalitsustele eraldatava osa suurenemine mahus ... kr, et toetada väiksemate rahaliste vahenditega kohalikke omavalitsusi, tasandades maksutuludest laekuvate vahendite ja kulutuste ebahühtlast jagunemist.

1.3 Keskkonnaministeeriumil hüvitada kohalikesse eelarvetesse laekuva maamaksu vähenemine Vabariigi Valitsuse poolt tehtavate maamaksuvabastuste osas täies mahus.

1.4 Teehoiu korraldamise tagamiseks suurendada teeseaduses kütuseaktsiisist laekuvate vahendite kohalike teede hoiuks eraldatavat osa 30% ni. Töötada välja ja rakendada teehoiuvahendite jaotuses uue kulupõhise teehoiu vahendite jaotussüsteem, arvestades riiklikus teeregistris olevate andmetega (sh ka teede kasutamise intensiivsuse näitajad) kohalike teede osas.

1.5 Lisada tasandusfondi rida – pealinna funktsiooni täitmiseks vajalike kulutuste katteks (traditsioonilised Vabariigi aastapäeva üritused, erakorralised kulud seoses kõrgete väliskülaliste vastuvõtuga, riiklikult tähtsate objektide kõrgendatud korrashoiuga seotud kulud).

1.6 Kompenseerida kohalikele omavalitsustele ühistranspordiseadusest tulenev saamata jäänud piletitulu.

1.6 Kavandada riigi ja KOV vaheline lepinguline suhe reformimata riigimaade korrashoiuks ning planeerida selleks riigieelarves piisavalt vahendeid.

1.7 Eraldada maakondlikele omavalitsusliitudele maakondlikuks arendustoetuseks vähemalt 15 miljonit krooni.

1.8 Taotleda Püeiasustusega väikesaarte seaduse muudatust, mille kohaselt Aegna saar lisatakse püeiasustusega väikesaarte nimekirja. Eraldada saareliste omavalitsustele eritoetust mahus vähemalt 8 miljonit krooni.

Lisaks otsustati:

Jätkata liitude seisukohtade läbitöötamist ning selleks kokku kutsuda Omavalitsusliitude Koostöökogu ja Koostöökogu rahanduse töörühma ühine koosolek esmaspäeval, 23. aprillil kell 12:00 EMOL büroos.

2. Omavalitsusliitude Koostöökogu ettepanekud 2008 aasta Vabariigi Valitsuse ministriumidevahelise komisjoni ja Omavalitsusliitude Koostöökogu delegatsiooni eelarveläbirääkimiste põhimõtete ja töökorra osas.

3. Valitsusliidu programm aastateks 2007-2011

Enne koosoleku lõppu andis Jüri Võigemast kiire ülevaate päevakorrapunktide 2 ja 3 osas.

Eelarveläbirääkimiste töökord

Saab olla 2 tüüpi valituse komisjoni, Omavalitsusliitude Koostöökogu delegatsioon taotleb, et riigieelarve läbirääkimisteks moodustatakse valitsuse komisjon, mitte ministriumitevaheline komisjon. Milline komisjon moodustatakse, sõltub sellest, millise ettepaneku esitab Siseministerium.

Valitsusliidu programm aastateks 2007-2011

KOV peatükki eraldi pole, kuid on mitmeid punkte, mis omavalitsusi puudutavad, n. perepoliitika ja lasteaiad, emakeelse infoühiskonna arendamine, avaliku sektori sisese asjaajamise paberivabaks muutmine. See jääb töödokumendiks Omavalitsusliitude Koostöökogule ja läbirääkimiste komisjonidele.

Kurmet Mürsepp
Juhataja

Kaimo Käärman
Protokollija